

navrácení v předešlý stav nebylo vyhověno, bylo považováno za odvolání a bylo postoupeno odvolacímu soudu ku rozhodnutí. Tím se však odvolání samé nestalo nepřipustným, a nebylo pro procesní soud žádné příčiny, proč by nebyl mohl ve smyslu § 152 c. ř. s. předložit je ihned odvolacímu soudu. Učinil-li tak až po vyřízení návrhu na navrácení v předešlý stav, mohl odvolací soud odvolání v jeho obsahu podrobiti přezkoumání a věcně je vyřídit teprve potom. Neprávem tedy pokládá stěžovatel odvolání za nepřipustné, a odvolací soud právem je vyřídil, čímž byl zjednán také základ pro přípustnost stížnosti strany žalující do usnesení odvolacího soudu.

Čís. 1380.

Nárok na výbavu dle § 1231 obč. zák. jest uplatňovati v řízení nesporném bez rozdílu, zda uplatňován před sňatkem či později a proč rodiče zdráhají se výbavu poskytnouti.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1921, R I 1529/21.)

Žalobce, vstoupiv ve sňatek, domáhal se po té žalobou na otce 10.000 Kč jako výbavy ve smyslu § 1231 obč. zák. Žalovaný vznesl námitku nepřipustnosti pořadu práva, ježto o žalobcově nároku dlužno jednat i rozhodnouti v řízení nesporném. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu zamítl. Důvody: § 1231 obč. zák. ustanovuje, že rodiče ženicha mají povinnost, dát mu výbavu, přiměřenou jeho jmění, týmž způsobem, jako rodiče nevěsty jsou povinni, dát jí věno; při tom se v § 1231 obč. zák. výslovně odkazuje na ustanovení §§ 1220 až 1233 obč. zák., jednající o věně. Tu pak ustanovuje § 1221 obč. zák., že odvolávají-li se rodiče na nemožnost, zřídit věno, má soud na žádost nevěsty zkoumati poměry, aniž by však přísně zjišťoval jmění, a buď přiměřené věno určit nebo rodiče od zřízení věna osvobodit. Z toho jest zřejmé patrné, že o povinnosti ke zřízení věna soudy rozhodnouti mají v řízení nesporném; proto že pak tytéž zákonné předpisy platí dle § 1231 obč. zák. i o povinnosti, dát výbavu, bylo námitce nepřipustnosti pořadu práva vyhověti. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Důvody: Žalobce tvrdí, že 10. dubna 1921 uzavřel sňatek a že si z této příčiny pořídil různé šatstvo, obuv a prádlo za 10.000 Kč, jeho stavu a majetkovým poměrům otce odpovídající, že žádal majetného otce, by mu nahradil těchto 10.000 Kč za tuto výbavu, že však otec zdráhá se tak učiniti, z kteréhož důvodu je nucen žalovati. Z těchto tvrzení je zřejmo, že se v tomto případě domáhá žalobce ve smyslu § 1042 obč. zák. náhrady vydání, jež na místě svého otce učinil, a odvozuje otcovu zákonnou povinnost ku placení z ustanovení § 1231 obč. zák. o výbavě. V takovém případě nemůže však míti místa řízení mimosporné, jež podle přesného doslovu ustanovení §§ 1231, 1221 a 1222 obč. zák. zůstává omezeno na případy, kde rodiče neposkytují synovi výbavy, dovolávající se své majetkové neschopnosti ku zřízení výbavy (§ 1221 obč. zák.) nebo toho, že se syn oženil proti jich vůli (§ 1222 obč. zák.). Takových námitek žalovaný otec proti nároku svého syna vůbec ani nečiní a domáhá se zamítnutí žaloby z důvodů zcela jiných, že totiž syn vzdal se jakýchkoliv nároků z důvodu vzájemného poměru otce k synovi prohlášením u notáře

a dále, že se oženil bez vědomí otce. Jedná se tudíž jediné o otázky, jež závisí na řešení skutečností, které mohou býti zjišťovány jen v řádném řízení soudním podle předpisů civilního řádu soudního. Náleží proto žaloba, domáhající se náhrady vydání za výbavu, správně na pořad práva a nebylo důvodu k odmítnutí žaloby pro nepřípustnost pořadu práva a zrušení dosavadního jednání pro zmatečnost.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Právnímu názoru rekursního soudu, že jde tu o nárok ve smyslu § 1042 obč. zák., nelze přisvědčiti. Nehledíc k tomu, že nárok dle § 1042 obč. zák. předpokládá, by náklad učiněn byl ve prospěch osoby třetí, od procesních stran různé, vyplývá z obsahu žaloby, že důvodem žalobním jest žalobcův nárok na výbavu ve smyslu § 1231 obč. zák.; zákon poukazuje pak v § 1231 obč. zák. výslovně na ustanovení §§ 1220—1223 obč. zák.; dle § 1221 obč. zák. rozhoduje o nároku takovém soudce dle volného uvážení, vyšetřiv okolnosti, aniž by směl při tom majetkové poměry přísně zjišťovati. Doslov tohoto místa zákona vylučuje tedy zřejmě řízení sporné; naopak nutno z něho usuzovati, že zákonodárce měl tu na mysli řízení nesporné. Důvod pro to dán jest tím, že jde o záležitost rodinnou, při níž jest v zájmu veřejném, by rodinný soudlad nebyl, pokud možno, rušen strohostí procesuálních útoků a obran a zjednala se odpomoc klidnější cestou řízení mimosporného. Vyloučení pořadu práva v těchto případech osvědčilo se ostatně již za platnosti občanského zákoníka západohaličského a bylo proto i ve všeobecném zákoníku občanském zachováno. (Ott: Rechtsfürsorgeverfahren str. 99.) Při tom jest dle ustálené nyní judikatury lhostejno, je-li nárok na výbavu (věno) uplatňován před sňatkem či po něm, a rovněž nezáleží na tom, proč otec se zdráhá, dáti synovi výbavu, neboť úvahy, z kterých zákonodárce předepsal v § 1221 obč. zák. řízení mimosporné, tvrdí-li rodiče, že nejsou s to, by dali přiměřené věno, platí i tehdy, když popírají svou povinnost z důvodů jiných. Nestačí-li prostředky řízení nesporného, by o věci mohlo býti rozhodnuto, může ovšem vždy ještě nesporný soudce postupovati po smyslu ustanovení § 2 čís. 7 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák.

Čís. 1381.

Soudní odhad za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí (čís. patent ze dne 2. prosince 1915, čís. 83 z. zák. pro Čechy) může býti svěřen notáři jako soudnímu komisaři.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1921, R I 1542/21.)

Soud první stolice svěřil notáři provedení odhadu nemovitosti za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovozacímu rekursu.